

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma 124.	Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál. FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 83.	Szerkesztőség és kiadóhivatal Dessewy-tér 7. szám alatt	Hirdetéseket díjazás szerinti közlünk.
---	--	--	--

Élet-halál harc a népjogokért.

A képviselőház első ülése

Folytatják az alkotmánytiprást

Munkában a rendörlegénység. — Kihurcolták az ellenzéket

A nagy nap, amelyre nemcsak az aktív politikusok, hanem a közvélemény is aggódó reménykedéssel gondolt, beköszöntött, anélkül, hogy a hozzáfűzött remények teljesedtek volna. Csak az aggodalmak szaporodtak, mert ma már kétségtelen, hogy az ellentétek a küzdő felek között még áthidalhatatlanabbak váltak. Mára virradóra kitűnt, hogy június 4-ike óta a parlamenti helyzet nemcsak hogy nem javult, sőt ellenkezőleg, *nagymértékben rosszabbodott*, mert a kiújult harc az ellenfelek között levő gyűlölködés a végsőkéig csigázta. Mára kenyértörésre került a dolog. Az ellenzéki pártok tegnap hozott egyöntetű határozata és a kormány harcias elhatározása után mára a normális parlamenti tárgyalás halvány reménysugara is eltűnt. Az ellenfelek ismét kivont fegyverekkel állottak egymással szemben.

Megnyitják az első ülést.

Valamivel tíz óra előtt az ellenzék bevonul az ülésterembe és elfoglalja helyét. Százharman vannak jelen, eljöttek a vezérek majdnem kivétel nélkül. Az első sorokban ülnek: gróf Apponyi Albert, Kosuth Ferenc, gróf Andrássy Gyula, gróf Zichy Aladár, Rakovszky István, Holló Lajos, gróf Bathyányi Tivadar.

A karzatok rogyásig megteltek. Tíz óra elmúlt tíz perccel. Most bevonul a munkapárti fiatalok. Ez a jele annak, hogy gróf Tisza István közeledik. Minden ajtón betódul a munkapárt. Feketélik a Ház minden padsora s egyszerre csak feltűnik a jobboldalon az ajtóban gróf

Tisza István. Egy ólos „pfuj” kiáltás jelzi, hogy a terembe lépett. A jelzőre az egész ellenzék fölugrál, mint egy ember, a padok tetején teremnek valamennyien: előkerülnek a trombiták, a füttyölők, az automobilszírénék, a koreplők s egy pere multán olyan fülsiketítő a zene-bona, mint a júniusi emlékezetes napokon. Rettenetes a lárma. A munkapárt a megdöbbenő zivajgra tapssal felel.

Igy tart ez percekig, gróf Tisza István meg sem szólalhat.

Gróf Tisza István helyet foglal az elnöki székekben és a csengő után nyul. A csengőtől hangja nem is hallatszik a nagy zajban. Súlyos sértések röpköpnék az elnöki emelvény felé.

Fráter Loránd a padra ugrik és onnan kiált a munkapárti oldalra:

— Megfizetett gazemberek!

Zlinszky István a miniszterelnök felé fordulva, torkaszakadtából harsogja:

— Gazember! Gazember!

Az ellenzéken a vihar egyre félelmetesebb s olyan megdöbbenő, hogy a munkapárt hirtelen abbahagyja a tapsolást s néma szemlélője a rettenetes fölfordulásnak. Gróf Tisza István ismét a csengőhöz nyul, hogy jelezze az ülés megnyitását, mire még irtózatosabban tombol az ellenzék. A lármból, egyes szavak süvitenek ki, mint: Hazááruló! Gazember! Fizetett bérencék! Lehetetlen megállagítani, kitől erednek a sértések és hogy szólnak a mondatok. Az elnöki emelvényen gróf Tisza István mögött 30—40 fiatal munkapárti képviselő áll órséget, hogy minden eshetőségre az elnöknek kéznél és védelmére legyenek.

Délután sem lehet tárgyalni.

Folytonos zajban, dulakodásban telt el a délelőtt, abba reménykedt a mungó tábor, hogy az ellenzék délutánra befárad s abbahagyja a harcot. Amde délután csak oly elkéseredetten folyt a harc, mint délelőtt. Tisza István elnökölni próbál, de nem lehet a nagy zajban. Átadja helyét Beöthy Pálnak, aki felé azonban csak úgy hull a szitok, lárma, zaj, mint Tisza felé.

Tárgyal az alkotmánytipró Pavlikkal.

Tisza István ezalatt Pavlikkal tárgyal hosszasán, majd átveszi ujból az elnöklést. Erre azután még fenyegetőbben tört ki a zaj s lárma. Tisza halálsáppadtan lép le az elnöki emelvényről s idegesen mondja környezetének: „Nem bírom tovább! Nem lehet tovább bírni!” Ezzel kiest a teremből s nem sokára Pavlikkal jön vissza.

Kezdődik az alkotmánytiprás.

Pavlik rendőrfelügyelő óriási zaj fogadta, még a mungótábor is szégyenkezve látja az erőszak eme tipikus jelképének bevonulását. Az ellenzék gunyosan kiálta Tisza és Lukács felé: „No most már boldog lehet, itt a barátja: Pavlik! No, Pavlik, hol a Szent István-rend, maga érdemelte volna meg inkább, mint Lukács.” Ekkor megszólal Pavlik is: „Képviselő urak, tessék csöndben tárgyalni!” Óriási zaj, lárma, sipolás volt erre a felelet.

Munkában a vad erőszak.

Pavlik rendőrfelügyelő erre fut s megjelenik az ajtóban a rendőrcsapat, a mungó-kormány erőssége s szégyene. Pavlik kiadja a parancsot, hogy a zajongó képviselőket vezessék ki az ülésteremből.

Egy hazafias, becsületes rendőr.

A rendörlegények, mint dühödtt véredek rontottak a képviselőkre. Csak egy rendőr tagadta meg az engedelmességét. Nyíltan odavágta a hatalomszembe, hogy magyar képviselőre nem emeli a kezét. Ezt a derék, becsületesen gondolkodó, hazafias rendőrt Pavlik nyomban letartóztatta.

Durva erőszakot alkalmaznak.

A megvadult rendörlegények

ezuttal nem jelképesen alkalmazták az erőszakot, hanem a legdurvább módon, felsőbb parancsra, öklözik a képviselőket, a ruhájukat szaggatják. Valóságos csata folyik míg egy-egy képviselőt kivonszolnak az ülésteremből.

Rosszul lesznek az izgalomtól.

A botrányos jelenetek roppant hatással vannak a gyöngébb idegzetűekre. A képviselőház ülésteremben rosszul lesz Andrássy Gyula gróf, Károlyi Mihály, Szevényi József s más képviselők. Ezeket az orvosi terembe viszik ápolás végett. Károlyi csakhamar magához tér s visszatér az ülésterembe.

Folyik a botrányos ülés még éjszaka is.

Egész délután, késő estig még mindig tart a világra szóló botrány. A magyar nép képviselőit, s durva erőszak kidobolja a törvényhozás megcsufolt templomából. Az alkotmánytipró mungók úgy tervezik, hogy éjszakára nagy erőszakkal megsabadják magukat a hazafias, küzdő ellenzékől s majd megint gyártják a törvényeket, mint júniusban.

Návay Lajos a helyzetéről.

Az erőszak ellen és a demokratikus választójog mellett nyilatkozott.

Földeáki birtokán pihenni ki a politikai izgalmakat Návay Lajos dr. a képviselőház volt elnöke, ez a komoly politikus, aki nyílt férfiasággal levonta a következtetéseket akkor midőn a hallatlan galád alkotmány tipró erőszakot kezdte alkalmazni a kormány.

Othagyta fényes állását, nem akarva egy percig sem felelősséget vállalni az utókor előtt azokért a gaz támadásokért, melyek ép az elnöki székből érték alkotmányunkat.

Návay Lajos dr. most egy újságíró előtt nyilatkozott a hely-

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a m. t. vásárlóközönséget értesíteni, miszerint 15 év óta fenálló kézmű-és nődivatáru üzletemet

helyeztem át. Amidőn a m. t. vevőkörömnek cégem iránt tanusított eddigi nagybecsült bizalmáért köszönetet mondok, kérem ezen bizalmat részemre továbbra is fentartani. Minden igyekezetem ezután is oda fog irányulni, hogy szükségletüket szigorúan szabott áraink mellett a legelőnyösebben szerezhessék be. Üzletem vezetésében úgy, mint eddig is, főtörekvésem oda fog irányulni, hogy mindenben a legjobbat és legújabbat nyújtsam. Különösen figyelmébe ajánlom m. t. vevőimnek ujonnan bevezetett menyasszonyi kelengye és kész női fehérnemű raktáramat, továbbá perzsa szőnyegeimet, amely cikkeknél előnyös összeköttetésem révén a legmagasabb igényeket is kielégíthetem. — Tisztelettel: Neumann Zsigmond. Telefon-szám: 80

zetről s érdekes nyilatkozatát szóról szóra alább közöljük. Ez a nyilatkozat akárhogy is, nem más mint a legélesebb elítélés a kormány erőszakosságának s jelzője annak, hogy Návay Lajos dr. igaz híve a becsületes választójognak. Az érdekes nyilatkozat következőképen hangzik:

— A házszabályrevízióra szükség van, de nem olyan arányokban, mint némelyek gondolják. Elnöki eljárásban lelkiismeretemet követtem és soha kapható nem lettem volna a házszabályok felrétételére. Becsületszavamra mondom, még annak a gondolatával sem foglalkoztam. Nem hiszem, nem szeretném, hogy a mandátumfótozó javaslatra sor kerülne. Isten ments, hogy idáig jussunk, hisz ez lehetetlen, kell valami békés kibontakozásnak lenni. Már annak idején kifejeztem aggályomat. Ami az általános választójogot illeti, nem félek a mumusoktól, nem tartok az aggodalmaskodókkal. Követtem az igazán liberális és demokratikus választójogot, az eredmények miatt, amiket tőle várok. Egy modern Magyarország kell és azt minden eszközzel, őszintén és becsületesen meg kell valósítani.

Kik fizetik a legtöbb adót?

Makó város virilisei.

A virilis képviselők névjegyzékének összeállítására kiküldött bizottság a város képviselőinek mai közgyűléséhez terjesztette be munkálátát a város virilis képviselőinek összeállításáról, melynek alapján a mai folytatolagos közgyűlés a jövő év viriliseinek névjegyzékét a következőleg állította össze:

Dr. Glattfelder Gyula 7864 K. 24 f. *
 Kayser Lajos 2288 *
 Teltsch Adolf 2212-16 *
 Dr. Meskó Sándor 2198-58 *
 Zeitler Rudolf és társa 2140-63
 özv. Borotvás Dezsőné 1785-97
 Krausz Á. H. 1320-72
 Ref. egyház 1231-05
 Dr. Dózsa Simon 1199-26 *
 Breuer Gusztáv 1146-48 *
 B. Szücs Jánosné 1140-50
 Tehénjárás gazdaság 1004-55
 Hagyma és zöldségtermelő kereskedő r.-t. 1088-15
 Dr. Demkó Pál 1087-80 *
 özv. Iritz Sámuelné 971-17
 Mandl Zsigmond 950-86
 Pollák Sándor 926-42 *
 Iritz Sámuel 925-46
 Breuer Zoltán 914-80 *
 Dr. Stentzki József 872-62 *
 Böhm Albertné 862
 Dr. Kiss Pál 859-30 *
 Berényi József 836-24 *
 Dr. Dózsa Sámuel 833-60 *
 Makói ipar- és kereskedelmi társulat 828-80
 Dr. Dózsa Imre 800-88 *
 özv. Kusz Ferenccé 775-50
 özv. Ott Károlyné 745-45
 Rostócy Ferenc 742
 Tokár András 710-31
 Kemény Béla 699-20
 Singer Jakabné 694-50
 Iritz Hermann 691-10
 Joó Péter 684-78
 Tamasi József 684-64
 Ince Sándor 675-05
 Farkas József 674 *
 Pintér Miklós 671-50 *
 Izr. hitközség 659-97
 Báló Benedek 651-49
 B. Nagy Ferenc 632-31
 Poór Endre 624-56 *
 Burunkai Antal 624-27
 Deutsch Elvira 625-48
 Makói takarékpénztár 619-44
 Tokai Ferenc 608-75
 Gör. kath. egyház 603-05

Ila Tóth Jánosné 595-76
 Naesa János 589-98
 Mágori Sámuel 588-46
 Nagy Gy. Jánosné 581-95
 Nagy Gy. Péter 580-07
 Pulitzer Sámuel 579-05
 B. Nagy Sándorné 575-20
 Tókei Jenő 566-33
 Nagy István 565-14
 Boros János 550-48
 Réthy Károly 559 *
 Gy. Varga János 555-70
 Ember József 552-40 *
 Pákh Lászlóné 545-26
 Róm. kath. egyház 554-82
 Gerzanits János 554-49
 Diósszilágyi József 555-40
 Borbás Imre 550-75
 Borlán János 530-64 *
 Dr. Dózsa Lajos 529-74 *
 B. Szücs Antal 528-87
 Sipos István 511-21
 Katona Mihály 505-77
 Rácz Mihályné 508-11
 Pulitzer Jenő 496-10
 Péli Istvánné 494-48
 Kudar Lajos 494-12 *
 Boros István 492-40
 Török Imréné 488-95
 Nagy Gy. István 478-90
 Rác Imre 487-77
 Nagy István 487-33
 Papp István 486-78
 Széll Imre 484-96
 Vajda Péter 482-06
 Borbás János 476-55
 B. Nagy József 479-59
 Leipnik Ignác 472-50
 Baranyi János 468-61
 Naesa György 466-55
 Havas Miksa 466-50
 Igaz Ferenc 460-45
 Joó Jánosné 460-25
 Török Lajos 454-96
 Siket Sámuel 452-58
 Fodor István 450-29
 Diósszilágyi Sándor 449-42
 Balogi Pál 447-64
 Huszti Lajos 447-01
 Madzsar Gusztáv 445-40 *
 Borka István 442-51
 Dr. Gerő Géza 457-80 *
 Böresök Ferenc 436-72

A névjegyzékben a *-al jelölték adója kétszeresen számít. A névjegyzékét a városházán 15 napi közzemlére tették ki. Ez idő alatt azok, kik véletlenül kimaradtak, ellene felszólamlással élhetnek, a bevettek elleni kifogások is ugyan-ezen idő alatt beadhatók.

Bérekocsik — bérautók.

Amikben nincsen köszönet.

Még az őszi háborus napok előtt történt, hogy főkapitányi rendelet végre létesített nálunk is bérkocsi állomást — de csak papirosan. Mert igazában maradt úgy, amint volt. A vasuti naposok nem tartván érdemesnek haza menni, kifogni arra a kis időre, ami a vonatokhoz való kimenetelükig szabad, oda állanak a Korona elébe. Hasznát senki sem veheti. Be akarok ülni, hogy csak egy kissé hosszabb utra menjek, nem lehet. Az előzékenyebb kocsis sajnálkozólag utasítja vissza a „pasast” hosszabb utra nem mehet, mert a vasutnál napos. A kevésbé udvarias meg a legjobb esetben választ sem ad. Ha vasuti napos, hát álljon a vasuton. A bérkocsi állomáson meg legyen olyan kocsi, amelyik arra és addig visz, amerre s a meddig az utasnak szükséges. Egyetlen kocsi sincs kifüggesztve, mint másutt mindenütt a világon, akár magyarországi kisebb városban is a főkapitány által jóváhagyott tarifa. Az idegentől itt azt kér a kocsis, amit ókar, mert ha sokat okoskodik az utas, hát legfeljebb még egy csomó grombaságot rakhat ráadásul zsebre.

Másutt ilyenkor a rendőr segíti ki a vitázókat, nálunk azért nagyon is messze kellene menni. Aki az elmúlt napokban járt-kelt, nem egy ilyen parázs vitának lehetett szemés fültanuja. Pedig milyen hamar befogná a száját a kocsis, ha a nyomtatott igazságot az orra alá tartaná, hiszen azt a fölőslégesen kizsartolt pénzt a kocsis ereszté le a torkán, vagy füstöli el, nem pedig a gazda zsebet hizlalja.

Bérekocsiank nyomorusága ellen van egy kis vigasztaló, boldogító tudat; van bérautó, sőtmi több, az utóbbi időben megszapordtak bérautóink. Szinte hizik az ember szeme, mikor a főtéren végig menve, ott díszlik a két bérautó a kávéház előtt. Ajánlatos azonban, hogy csak mint nézők gyönyörködjünk. Abba csak a felsőbb „tiz ezer” ülhet. Azoknak egyáltalán nincs tarifájuk. Annyit kérnek, amennyibe belepirulnak. Ugy tudom, azok más városokban szintén tarifa szerint szaladgálnak. Hát ha kivételesen ezt itt is meglehetne csinálni. Utóvégre olyan olcsón nem mindenki utazhatik, mint az a tiszt, ki sokalta, mit tőle a sárga autós kért, alkudni kezdett: erre a vezető-tulajdonos indígnálódva, hogy valaki mer autón menni és alkudni, azt válaszolta, ha sokalja, ne fizessen semmit. A tiszt ur köszönet és elletett. Már mi csak megfizetnénk tisztességesen megszabott viteldíjat, csak tudnánk, mennyit. Mert az automobil sem mindig egyformán drága. Az attól is függ, milyen hangulatban van a gazdája. Ugynevezett rendezett tanácsu városban ez már még sem lehet rendjén. Egy kis rendelet s az automobil, meg a publikum is jól járna.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Szept. 18. Római kat. K. József Gör. kath. Szept. 5. Zakariás p. Napkei 5 óra 41 perc, nyugszik 6 óra 5 perc.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változó, hűvös idő várható, hősüléssel és elvélve csapadékkal. Sörgönyprognozis: Változó, szeles, hűvösebb. Déli hőmérséklet: 18.9 Celsius.

— Pavlikék a Magyar Házban. A Mosonyi-utcai rendőrlaktanyában tegnap délután csapattisztai értekezlet volt, amelyen részt vett az egész rendőrfelügyelői kar. Hogy miről tárgyaltak, azt persze titokban tartják. Hir szerint azonban azt tárgyalták, hogy huszonharmadikán budapesti rendőrök mennek fel Bécsbe, a Magyar Házba. Allitól százötven rendőr, harminc detektív és két felügyelő menne Bécsbe.

— Bizottsági állások betöltése a városnál. Makó város képviselőtestülete ma délelőtti tartott folytatolagos közgyűlésében töltötte be az eddig Lakatos Pál által betöltött helyeket. Elsősorban a X. kerületben megüresedett képviselői állásra Molnár Ferenc póttagot hívták be. Ezután megválasztották az építészeti szakosztályba Vajda Istvánt, a számvizsgáló bizottságba Böhm Andort, az iparos tanoncskolai bizottságba Madzsar Gusztávot, az állandó választmányba Tokár Andort, a központi választmányba Bán Zsigmond drt., árvaszéki kultag lett Vig Pál, a szervezési szabályrendelet módosítá-

sára kiküldött bizottságba pedig Dózsa Imre drt. választották meg.

— Vissza akarta szivni lemondását. Mikor a szegedi kir. törvényszék Nagy György József városi képviselőt jogerősen vád alá helyezte, lemondott az a városnál viselt virilis képviselői — valamint a különféle albizottságokban viselt állásairól. Most Nagy György József gondolt merészet és nagyot. Beadványt intézett a városhoz, melyben vissza szivja julius havában beadott lemondását. A város képviselőtestülete mai közgyűlésén tárgyalta Nagy György József beadványát, de azt elutasította azon az alapon, hogy az, ki jogerősen vád alá van helyezve, mint Nagy György József, a városnál a törvény értelmében semmiféle bizottságnak tagja nem lehet.

— Tisztújító közgyűlés a városnál. Makó városánál, mint ismeretes, a főmérnöki, mint a második rendőrbiztos állás ideiglenesen van betöltve. E két állásnak végleges betöltésével foglalkozott ma Makó város képviselőtestülete és utasította a polgármestert, hogy keresse meg a vármegye alispánját a két állás betöltéséhez szükséges tisztújító közgyűlés kitűzése iránt.

— Elutasított kérelem. Ács Sándor kérményseprő a város középületén levő kémények tisztogatásáért 320 koronát kapott évenként. Ezt az összeget azonban Ács Sándor keveselte, azért a képviselőtestületől kérte ennek 480 koronára való felemelését. A képviselőtestület mai közgyűlésén tárgyalta a kérelmet, de azt elutasította.

— Iskola értesítés. Ez uton hozom tudomására a szülőknak, hogy a református egyház iskolában a tanítás folyó hó 19 én csütörtökön kezdődik. Az évmegnyitó istentisztelet mindkét templomban csütörtökön reggel 9 órakor fog megtartatni. Bereczky László iskolaszéki elnök.

— Iskolaszéki ülés. Holnap szerdán délután 4 órakor a református iskolaszéki gyűlést tart az egyház tanácstermében.

— Bálóké kérelme. Érdekes kérelmet tárgyalt ma délelőtti Makó város képviselőtestülete. Ketten írták alá. Az öreg Báló Pál és ifjú Báló Pál. Mindketten a marosi fürdő bérlői voltak 40 éven át. Most, hogy ebből az állásukból kimultak, kérelmet adtak be a városhoz, kártérítést kérnek elvesztett állásukért. Kérnek pedig vagy 200 négyszögöl földet vagy három évig lakást. A két Báló érdekesen indokolja meg kérelmét. Azt állítják, hogy őket megilleti ez a kis kártérítés, mert 40 év alatt, míg ők a fürdő bérlői voltak, az ő fürdőjükben halálos szerencsétlenség nem történt. A képviselőtestület megmosolyogta az indokolást, de a kérelmet nem teljesítette.

Földeladás. Csókáson a néhai Pál Sándor-féle egy és fél fertály egy tagban levő szántóföld, a rajta levő tanya épületekkel együtt

örökáron szabadkézből eladó. Értekezhetni Torma József városi adótitzzel.

Gépiró
 délutánfoglalkozást keres.

Cim a kiadóban.

Halálosvégü szerelmi dráma.

Meggyilkolta szeretőjét, azután önmagát, mert besorozták katonának.

Hujduböszörményben Kiss Mihály 21 éves lovászegényke egyike volt azoknak az irigyelt legényeknek, akiken az egész város leányszeme gyönyörűséggel suhant végig. De a fiu csak néha tűnt el pár órára és igyekezett oda, ahová a szive vonzotta, egy soha senkinek el nem árult kevesektől ismert, de feltűnő szép leányismerőse után. — Ezzel többen látták sétálni egy a városban, mint a városon kívül.

A fiatalok titokban már el is jegyezték egymást s csupán azt várták, hogy a fiu tulessen a sorozáson, aztán egybe akartak kelni.

A sorozóbizottság azonban az izmos, erős legényt alkalmasnak találta a szolgálatra s a lefolyt vizsgálat után bevette katonának. Ez a váratlan esemény aztán egész tervüket felborította. Életreményüket összelökte.

Hovatovább erősebb lett náluk a meggyőződés, hogy egymás nélkül élni nem tudnak. Tegnapi után kimentek a város határában elterülő szántóföldekre. A fiunál egy csendőrségi forgópisztoly volt. Kétségbeesett percek után elkövetkezett a megrázó tragédia, amely most már csak percek műve volt. *Előbb a fiu irányította a fegyvert melléke, majd mikor a halálos lövés eldördült, a leány ismételte a lövést.* Egy-egy golyót használt el mindenik, de a lövések hajszálpontossággal működtek. *Mind a két ember halála másodpercek alatt bekövetkezett.*

Mire egy kocsi az országról közelükbe jutott, a szerelmesek forrón dobogó szive már megállt s a testük hideg volt.

SZINHÁZ.

* Kanizsai Elza fellépte. Nádassy társulatának igen kiváló tagja, Kanizsai Elza lépett fel ma este a „Kis cukros” címszerepében. Kanizsai Elza igen intelligens színésznő s nagy szerepét megértéssel s rutinosan játszotta meg. A kitűnő művész nő ma este igen szép sikert aratott s reméljük, hogy gyakran fogjuk a színpadon látni. Igen jó volt Verő Janka is. A férfiak közül Nádassy igazgatóján kívül, ki igen kitűnően játszott, Farkas Bélát kell megemlítenünk, ki Neugarson szerepében pompás alakítást nyújtott. Nagy Dezső és Remete Géza ma este is, mint mindig, kitűnőek voltak.

Czigánybáró. Holnap, szerdán kerül színre az oly régen nem adott „Czigánybáró” Strausz János gyönyörű zenéjű nagy operetteje a melyhez a szöveget Jókai Mór írta. Az operettet szintársulatunk a legnagyobb gondtal tanulta be és azt hisszük, hogy a makói közönségnek igen él-

vezetes estében lesz része. A címszerepét Burányi Ferenc társulatunk kiváló tenoristája, Saffit — Molnár Janka, Ciprát — Nadasyné, Arzenát — Kanizsai Elza, Gábor deákot Korda Sándor, Zsupánt — Nagy Dezső, Ottokárt — Komlós Vilmos, Carneró grófot — Derenghy és Mirabellát — Nagy Dezsőné játsszák.

„Eva boszorkány.” Herczeg Ferencnek a nagy nevű írónak legújabb és egyik legértékesebb darabját mutatják be e hét végén szombaton este színházunkban. A ki ismeri Herczeg Ferencnek irodalmi működését, az bizonyára sietni fog az illusztris írónak legújabb művével az „Eva boszorkány” is megismerkedni. Gyönyörű ez a darab és annyi léha irodalmi termék után bizonyára közönségünk is gyönyörűséggel fogja élvezni Herczeg Ferencnek minden szavát. A makói közönség különben is szereti a Herczeg színdarabjait, hiszen a „Dolovai nábob leánya”, „Honthy háza”, „Ocskay brigadéros”, „Gyurkovics leányok”, „Három testőr”, „Bizánc”, „Balatoni rege”, „Kéz kezet mos” stb. nagyszerű Herczeg darabok mindig ünnepi előadás számba mentek nálunk is — és így nem csoda, ha fokozott érdeklődéssel várjuk „Eva boszorkány” bemutatóját. Nádassy igazgató okosan tette, hogy szombat és vasárnapra tűzte ki a nagyhatású darab bemutatóját, — elvégre lehet egyszer irodalmi-ünnepi estéje a szombati és vasárnapi közönségnek is. Az „Eva boszorkány” kiállítására is nagy gondot fordít az igazgató aki maga rendezte a darabot. Új díszletek és teljesen új kosztümök készültek a darabhoz, melynek korhű kiállítása elsőrendű kellék az előrelátható nagy siker érdekében is. — Közönségünk körében rendkívül nagy érdeklődéssel várják Herczeg Ferenc legújabb művének bemutatóját, mely a budapesti nemzeti színháznak is a legvonzóbb műsor darabja.

Szerkesztői üzenet.

N. S. urnak. Helyben. Köszönjük figyelemzetését, de annak a klerikális zuglagnak a tökéletlenségeit mi figyelemre se méltatjuk. Azzal a magyar közmondással tartunk, mely annak a bizonyos szárnak a hiábaváó erőlködéséről szól.

Regény.

Szerelmem a sirig

vagy (160)

Két fiatal szív szomorú végzete.

MÁSODIK RÉSZ.

VII

Ezért sürgette Jeant, hogy távozzék s tűzött ki neki egy utolsó találkát Toronban.

Az első pillanat elragadtatásában mindez könnyűnek tűnt fel előtte.

De most, a mint az éjszaka előbbre haladt, fekete szomorúság, ki-mondhatatlan aggodalom szállott a szívére.

Mikor az asztalnál a tervét fel- említtette, hogy másnap Toronba megy, minden idege fájdalmasan kitágult.

Ugy rémlett előtte, hogy a hangja nagyon messze cseng az ürben, s a mint mondókáját befejezte, csak mint zürzavaros dongást hallotta a férje feleletét.

Az este végtelen hosszúnak tűnt fel előtte, s mikor visszavonulhatott szobájába, végsőképpen ki volt merülve.

Ágya végébe térdelve, a függöny redőibe bujt, reszketés fogta el. Gyermekes félelem szállotta meg, félelem a sötétségtől, mely előntötte a szoba sarkait, félelem a lámpától, mely sercegett a nyirkos levegőben.

E rémületes éj alatt úgy érezte, mintha halott fölött virrasztana.

És valóban egyetlen vigasztalása, egyetlen menedéke, szerelme nem halálúságát vitta-e, arra kárhozzatva, hogy holnap meghaljon?

E végső levertség, a halálfélelem és lelkifurdalások gondolata, az aggodás jó hírnevéért rögtön megszűnt és a Jean képe támadt fel előtte mélabusan.

Simonne egész közel látta őt magához, amint bucsut int neki a kezével, majd lassankint hátrálva eltűnik a homályban mint az utas, a kinek körvonalai, miután lerajzolódta a leáldozó napban, folyton kisebbednek és végre eltűnnek a szemhatáron.

Ekkor zokogás tört fel a kebléből, égő könyvek gyűltek a szemébe s folytak alá lassan az arcára. Másnap reggel még nyomorubban kelt fel.

Reszketett, hogy atyja azt a szándékát fogja talán nyilvánítani, hogy ő is elkíséri s ideges sietséggel tette meg előkészületeit.

Atyja azonban bizonyára szobájába vetette magát, mert sehol sem látta még akkor sem, mikor magánosan elköltött rövid reggelije után kocsira ült.

Az utat teljesen zavart elmével tette meg, egészen magába vonulva, semmit nem látva a külvilágból s vágyván s egyuttal remegvén a megérkezést.

Végre délután fél kettő tájban borzasztóan összeszorult szívvel lépett át Toron vasrácsos kapuján.

Körülbelül ugyanabban a pillanatban távozott Jean hazuról s haladt tova a régi ut diófái alatt.

A mint Toronba ért, a kaput félig nyitva találta, belépett rajta s ment fel az almafasor közt.

Folyt. köv)

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges

borok kis és nagy mértékben

Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

A „Makói Független Ujság”

előfizetési ára vidékre:

Egész évre 14 Kor.

Félévre 7 Kor.

Negyedévre 3 K. 50 fill

Eladó hordók.

A közelgő szürethez jókarban levő tiszta üres hordók 50 liter-től 700 literig minden nagyságban a Korona-depóban eladók. 773

A csanádpatolai határban, de a magyarcsanádi vasúti órház mellett **9 és fél** katasztrális hold levő szántóföld, esetleg magyarála is, haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet:

Dr. Kiss Pál, makói ügyvéddel.

Lapunk nyomdájában egy tanulóleány fizetéssel felvétetik.

Eladó vetőgép.

Egy jókarban levő Schuttlerwort-féle 17 soros **vetőgép** kezhetni lehet Borbás József tulajdonossal, Vá-751 sárhelyi-utca, 46. ujszám a.

Asszonyok s férfiak,

akik más munkára már képtelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Eladó vetőgép.

Egy jókarban levő 18 soros **vetőgép** eladó. Értekezhetni lehet a hatrongyosi tanyán 403. szám alatt, Bencze János tulajdonosnál.

Eladó ház üzlethelyiséggel és gabona magtárral, valamint egy 38 holdas belső tanya, mely konyhakertésznek és tejgazdaságnak igen alkalmas. Tulajdonos Alber József Temesvár, 710 Erzsébetváros, Király-tér.

Lapkihordó-fiúk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

ÉRTESITEM

mentes pálinkák, valamint

rumok és tea-rumok

és mindenféle

liquörök

legelőnyösebb beszerzési forrása

Iritz Sámuel özv. cégnél M A K Ó.

Táncitanítási felhívás.

Alulírott van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy október 1-én

az új táncanfolyamot

az őszi időnyre a legszigorubb illem betartása mellett megkezdem. — Tanítani fogom úgy a régi, mint a legmodernebb táncokat s hogy tanítványaim ezt teljesen elsajátítsák, a tanítást időhöz nem kötöm, addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot el nem sajátítottak. — Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni szíveskedjenek. — Iratkozni lehet lakásomon, Gróf Vay-utca 250. sz. a., ahol most is állandóan tanítok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Schwartz Miksa,
okl. táncitanító.

Kényelmes és olcsó

bér-automobil

vidékre és bármelyik vasuti állomásra.

Glück Samu cégnél

Makón.

Telephon-szám : 88.

Iritz Sámuel özv. cég

ITAL ÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról :

Valódi kék szilva literenkint	2.— K.
Valódi törköly	2.40 „
„ 5 éves kajszin barack	3.— „
„ 8 „ „ „	4.— „
„ 10 „ „ „	5.— „
„ 5 „ borpálinka	3.— „

A valódiságért a cég felelősséget vállal.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes ize miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálaírat bizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógyszerárban.

Ára : kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Üzlet és ház eladás.

A Sirkert-utca 486. szám alatt levő igen jó **fűszerüzlet**

forgalmu nagyforgalmu dohány elárúsítással, házzal, együtt, mely egy nagy üzlethelyiség, két szoba, két konyha, egy kamra és egy legjobb karban levő főzde, fűvezetett folyosó, különálló fasszín, cementgödörök (törköly számára) szépen befásított nagy kerttel együtt más vállalat miatt örökáron eladó.

Értekezhetni lehet:

Ratkay János, tulajdonossal.

Ház- és földeladás.

Dálon, Batik Menyhért és Kusz József szomszédságában, egy tagban levő három fertály ugarföldem örökáron eladó.

Joó János Batthyány-utca 2361 sz.

HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

Wagner a Hangszer-Király

országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában

Budapest, József-körút 15. sz.

Egy 3 vájtós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb. Fénvképes árjegyzék ingyen

Föld és ház eladás.

2584. számú új utcai és 2676. számú kigyó-utcai házam, a rákosi-utfélen levő egy járandóm, a kákás alatt levő egy járandóm, a belső nyomáson, a keskeny-hegynek innenső végénél levő egy járandóm örökáron eladó.

Bökönyi István 2584. sz.

Használt üvegfal

kerestetik megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek :

Rovatos ivenk,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám : 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett műintézet, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár !

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

P O L I T I K A I N A P I L A P

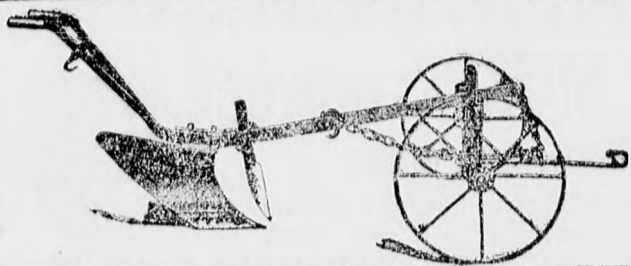
Készülnek :

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám : 124.

==== kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket. ====

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Telefon-
szám:
126.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy **gazdasági gépraktáramat**

a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hirneves **Bächer-féle tüköracél kormány-nyal ellátott** - mindenféle nagyságban - **ekét** szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bárminő nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű **fogas és láncos boronákat, 6-8 és több vasu kultivátorokat, tárcsás boronákat,**

szecskavágó, répavágó, kukorica morzsolókat, és elsőrendű Ringeisen-féle tizedes mérlegeket.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek a világhírű **Melichár-féle Unikum-Drill sorvető Imperátor műtrágya és magvető gépeket,**

melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak, utólrhetetlen tökéletességüknel fogva ez ideig páratlanul állanak e téren és már is nagy keresletnek örvendenek. **Ujdonság!** Raktáron tartom az eddig még nem ismert és kitűnően bevált

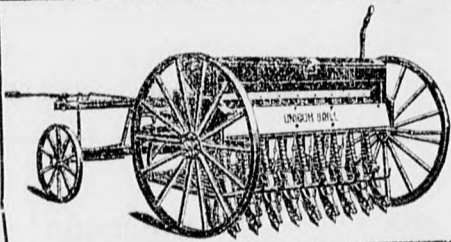
Johnston-féle kukoricaszár aratógépet.

Ennek előnyös és könnyű munkaképességét, valamint kezelését raktáramban bemutatom. Végül mindenféle gépek azonnali javítását - a legszolidabb áron elvállalom és jótállás mellett teljesítem. - **LEGUJABB! Léghűtéses (vizhűtés nélküli) MOTOR,** egyszerű, veszély nélküli, bárki által könnyen kezelhető.

A t. gazdaközönség becses pártfogását kérve továbbra is - tisztelettel:

Lipták Béla

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Kálvária-utca (az új kórházzal szemben.)

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés«
gyógyszertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főülmulthatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolítja az arcról mindennemű pattanást, bőrtakát, szepit, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó víz.“ Ára: 1 kor.
„Sándor-féle szájviz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájzre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájzsagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Csillag-pouder 3 színben. 1 doboz 1 kor. (szarvasb.)

Szeptember eisején nyílt meg Makón a kasznárlakban

a CSILLAG DROGERIA
gyógyáru üzlet.

Kötszerek és sebészeti eszközök. Francia illatszerek az összes italokban kimérve és eredeti üvegekben. Háztartási cikkek. Szájvizek, fogporok, fogpaszták. Hajápolási és hajfestő szerek, irrigátorok, gummi különlegességek. Színházi pirosítók és festékek.

A valódi Kölni-víz makói főraktára.

Üvegenként 1 és 2 korona.

Kölni-szappan 40 fillér.

Tea-, cognac-, rum- és likőr eszenciák és ezek készítéséhez tiszta szesz. - Fésűk, kefék, szappanok, hajtűk.

Vera Violette brillantin 3 színben 30 és 60 fill.

Csillag-crème legjobb arcfinomító 70 fill.

Csillag-szappan 70 fillér. 3 darab 2 kor.

Király Lajos áruházában

a következő nyári áruk a szezon előrehaladottsága miatt leszállított árban vásárolhatók:

Lüszter kabátok II koronától.	Schiffon	70
Mosó bluzok 2-	Jó mosó pongyola	7-
Szövet bluzok 3-	Aljak	5-
Himzett batiszt 3-50	Selyem alsók	8-
Csipke 4-	Schiffon	2-80
Himzett füzővédő 1-		

Női ingek, háló kabátok, nadrágok, igen olcsón.

Leány lüszter ruhák!

Szabott ár!

Megérkezett!

500 drb. lendamaszt abrosz, ára	3, 6, 8, 10 korona.
200 drb. lendamaszt milyő, ára	90 fillér.
Férfi ingek, fehér és színes	1-50, 2, 3 korona.
Gallérok darabja	20 fillér.
Arcfátyol métere	20 „
Himzések métere	15, 20, 30 „
Női keztük párja	30 „
Valódi francia selyem batiszt	50, 70, 80 „
Angol mosó zefírek	70, 80, 90 „
Remek női ruhaszövetek	60 fillértől 5 koronáig.
Férfi ruhaszövetek	3 koronától 6 koronáig.
500 tucat vászonzebkendő, melynek ára 5 korona volt, tucatja	
2-30 korona. - Valamint a még itt felnem sorolt különböző	
cikkek rendkívüli olcsó árban.	

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

Miért vagy másé ?

Fecském hova szállsz ?

Akiknek a szívük fáj ?

Hogy van a Pali bácsi ?

stb. népdalokat, kuplékat, katona és cigányzenét élethűen átsza az óriási „Adria“ beszélőgép, mely 5 legújabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

WÄGNER „Hangszer- király“
nál BUDAPEST VIII.
József-körut 15.

Gyorsjavító műhely.

Nagy fényképes árjegyzék ingyen!

Tubarózsa-krém és kenőcs az arcáról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. **Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növést legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér. o o o o o

— Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 füveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocchillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezésével a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! --- Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerárúháiban
MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

Ez a „MUKI“ művész.

Szájharmonika dobbal.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kíséretül szolgál. Ára tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona

o Wágner a „Hangszer-Király“ o

országzerte elismert elsőrendű hangszerárúházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. — Öväs: Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra.

Makó város legkellemesebb szórakozó helye a

KORONA-SZÁLLÓ

KÁVÉHÁZA, ÉTTERME ÉS KERTELYISÉGE.

Kávéháza teljesen ujonnan, a legmodernebb kényelemmel berendezve a legkedveltebb találkozó helye az úri közönségnek és családoknak.

Kitünő konyha, kiváló borok, minden időben frissen csapolt udvari sör. --- Színház után friss vacsora.

Tisztelettel: **KEMÉNY BÉLA** vendéglős.

„VARAZSFUVOLA.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis **Wágner „Hangszer-Király“** országzerte elismert legolcsóbb hangszerárúházában kapható, Budapest, József-körut 15. — Gyorsjavító mőhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Legujabb! Ha hegedülni

óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozva, remek hangu, domboru hegedüt tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért

Wágner a „Hangszer-Király“

országzerte elismert elsőrendű hangszerárúházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Öväs: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüszter felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüszter „	I. 15. „	Háló kabátok	1.80 „
Delén bluzok	3. „	Női nadrágok	1. „
Himzett „	3.90 „	Fűző védő	III. 1.20 „
Csipke „	5. „	Fűző védő	II. 2.40 „
Párnák „	1.70 „	Fűző védő	I. 3. „
Paplan lepedők	5. „		

Szigoruan szabott árak!

Seyem, Batiszt, Schifon és Lüszter aísók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák! Fejkötők! Pique paplanok!

Ujdonság! Tündérharangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüst-fémcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona

Wágner a Hangszer-Király

országzerte elismert elsőrendű hangszerárúházában, Budapest, József-körut 15. szám alatt. Öväs: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar

a Makói Független Ujság hirdetésel útján.

Rikkancsok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Meglepő ujdonság!

Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a melékett verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wágner a „Hangszer-Király“

országzerte elismert elsőrendű hangszerárúházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. Öväs: Figyeljen a pontos címre.

